

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

45. Quid iuris & potestatis habeat Episcopi Generalis Vicarius in alijs
causis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

Sed quid dicendum, quando Vicarius habet potestatem approbandi resignationes factas causa permutatio- nis An eo ipso habeat facultatem resignata beneficia permutantibus conferendi? *Rebuff. num. 105. § 106.* negat ha- bere. Sic etiam *Rota Decis. 43. superius allegata, & Roman. Consil. 330.* sed *Bellameta decis. 44. & Ioan. Selua par. 2. q. 14. num. 1.* aiunt habere huiusmodi facultatem, quia benefi- cia resignata causa permutatio- nis, ipso iure debent per- mutantibus conferri. *Clem. 1. de verum permutat.* Hæc opi- nio videtur esse probabilior, & magis cum ipso iure con- gruere.

Septimo quaeritur, An Vicarius habens specialem fa- cultatem conferendi beneficia, eo ipso habeat potesta- tem conferendi dignitates? *Habet Rebuff. loco supra citato, num. 101.* quoniam appellatione beneficiorum continen- tur etiam dignitates, quando materia non est odiosa, am- bitiosa, vel penalit. *Gloss. in cap. 1. de Regul. iuris in sexto.* nam in simili causa Procurator datus ad præstandum con- sensum in beneficio collato, potest consentum præstare in dignitate adeptæ, teste *Felino in 6. Postulasti, de rescript.*

Octavo quaeritur, An quando Episcopus Vicarius spe- cialem potestatem concedit conferendi beneficia, ea po- testas sic late interpretanda, ita ut comprehendat quælibet beneficia etiam ea, quæ sunt in Ecclesia Cathedrali, & ea, quibus cura animarum inest? *Respondeo, esse late interpretandam, ita ut ad ea omnia beneficia extendatur. Rebuff. num. 111. usque ad num. 118.* Sed dubia quaestio est. An eiusmodi potestas data ab episcopo, pretendatur ad beneficia postmodum erecta & instituta? *Respondeo, mi- nime protendi, quia cum data & accepta est facultas conferendi beneficia, eiusmodi beneficia in rerum natura non erant. Rebuff. num. 124. § videtur colligi ex Clemen. litem. de rescript. & Glossa ibidem.*

Nono quaeritur, An Vicarius specialem habens facul- tatem conferendi beneficia, possit conferre, cum extra diocesim esse? *Potest. id colligi videtur ex Glossa in cap. No- uit. de offic. leg. in verbo, terminos, quoniam est iudex extra territorium existens, iurisdictionem exercere nequeat in his, quæ causæ cognitionem in tribunali requirunt, potest tamen, quando res talem cognitionem non postulat. Gloss. in loco nuper allato.* Ceterum si beneficia in curia Ro- mana vacauerint, tunc Vicarius, imo etiam ipse Episcopus, si in urbe commoretur, nequit illa conferre, quoniam sunt Romano Pontifici reservata, iuxta id quod habetur in cap. Statutum, de præben. in sexto.

Decimo quaeritur, An quando Vicario data est specia- lis potestas conferendi beneficia, eo ipso intelligatur data potestas commendandi? *Intelligitur data Rebuff. in practi. benef. par. 1. tit. Formula Vicariatus. num. 119.* quia conferre, est quid maius, quam commendare. Nam beneficia con- feruntur in perpetuum, sed commendantur ad tempus. Pari ratione, quando Vicarius accipit specialem facultatem conferendi beneficia, eo ipso intelligitur accepisse potestatem eligendi, instituendi, confirmandi, & præsen- tandi: non tamen è contratio, quia plenior est significa- tio conferendi & prævidendi, quam eligendi, instituendi, confirmandi, & præsentandi.

Vndecimo quaeritur, An Vicarius vnire possit benefi- cia? *Non potest nisi specialiter fuerit sibi commissum. Gemina. consil. 38. Paris. consil. 41. lib. 4. Rebuff. num. 102.* Quid si fuerit ei data facultas conferendi beneficia; An eo ipso ceasebitur data potestas vniendi? *Minime, quia confe- rendi facultas ad maiora non trahitur, sed maius quid est vnire beneficia, quam conferre: nam multi inferiores Episcopo habent ius conferendi. cap. Cum & plantare, de Privileg. qui tamen vnire non possunt, cap. sicut vnire, de excess. Prælat. Item Prælati sine consensu Capituli vnire non queunt, & tamen conferre possunt, cap. pastorale, de donat. cap. 2. de concess. præben. Innocen. in c. An hac. de offic. Archiep. Sic *Rebuff. loco citato.**

Duodecimo quaeritur, An episcopus postquam Vica- rio dederit facultatem conferendi beneficia, possit per se

ipsum conferre, antequam Vicarius contulerit? *Potest, Rebuff. num. 89. quod probat ex cap. Constitutus, de concess. præ- ben. quia maiorem sibi potestatem retinuit, quam dedit. Item quoniam non eo ipso sibi potestatem ademit, quod eam suo Vicario dedit. Sed quid dicendum, si benefi- cium episcopus contulisset, quod etiam Vicarius contu- lerat per potestatem sibi ab episcopo datam, vter illorum, qui beneficium adepti sunt, potius ius habeat: an is, cui contulit episcopus, an ille, cui Vicarius dederat? *Respon- deo potius ius habere, si cetera sint paria, cum, cui epi- scopus contulit, quamuis extra diocesim existens, & licet eodem die Vicarius dederit. Rebuff. num. 121.* quia quod factum est ab episcopo, factum est ab eo, qui maiorem ha- bet potestatem, & ideo præfertur, cap. si à sede, de præben. in 6.*

Deinde quia censetur Vicarius tunc reuocatus in eo, quod attinet ad illam concessionem beneficii, sicut Do- mino tractante causam, intelligitur reuocatus procura- tor, quod spectat ad causam illam agendam cap. si quem, de procurator. in sexto, & delegatus per seipsum cognoscens causam, videtur reuocare subdelegatum, in cap. Intimasti, de appellat. Archiep. in cap. quamuis, de offic. deleg. Dixi. Si cetera sint paria. nam si is, cui Vicarius beneficium dederat, possessionem nactus fuerit, antequam episcopus confer- ret, tunc ille præfertur, *Rebuff. num. 122.*

Decimotertio quaeritur, An Vicarius specialem facul- tatem habens conferendi beneficia, eo ipso habere intelli- gatur ius priuandi Clericum beneficium? *Minime, nisi ad id speciale mandatum acceperit. Rebuff. num. 135.* Nam multi inferiores episcopo conferre beneficia queunt, & tamen ea adimere non possunt. Iurisdictionem item volunta- ria, qualis est in conferendis beneficiis, contentiosam non includit. *Sic Abb. in cap. Accepta, de testu. Spoliat. Felin. in cap. auditio, de prescrip.*

Decimoquarto quaeritur, An Vicarius possit Cleri- cis Beneficiariis præcipere, vt ostendant suorum benefi- ciorum titulos? *Potest, Rebuff. num. 136. ex Anchar. consil. 60.*

Decimbiquinto quaeritur, An Vicarius specialem facul- tatem habens conferendi beneficia, conferre queat epi- scopo, à quo talem facultatem accepit. *Minime, Rebuff. num. 82.* quia sicut episcopus sibi ipsi beneficium conferre nequit, quia inter dantem & accipientem debet esse distinc- tio cap. ult. de instit. Sic alteri facultatem dare non potest, vt sibi beneficium conferat.

Decimosexto quaeritur, An Vicarius, qui accepit pote- statem conferendi beneficia, debeat examinare præsen- tatos, antequam instituat? *Debet & idoneos instituere iure compellitur: alioqui si non examinet præsentatos, gra- uiter peccat. Quid si episcopus aliquem nominet, & of- ferat, ac præsentet, vt eum Vicarius instituat, debetne il- lum Vicarius examinare? *Minime. Rebuff. num. 86.**

Quid autem, si vicarius certo cognouerit eum indi- gum esse? *Debet episcopum monere, nec potest tura conscientia illi beneficium conferre, Alioqui ipse, & epi- scopus graue peccatum admittunt. Porro digni & ido- nei intelliguntur, qui debitam scientiam, legitimam æta- tem, natales, & mores bonos habent.*

CAP. XLV.

Quid iuris, & potestatis habeat Episcopi Generalis Vicarius in aliis causis.

PRIMO quaeritur, An vicarius auctoritatem interpo- nere queat in donatione Iuris patronatus alicubi alte- ri à Patrono facta? *Minime. Doctores in cap. illud, de Iure patronatus, Calder. consil. 1. de offic. Vicar. Rebuff. num. 184.*

Secundo quaeritur, An vicarius possit causas cognosce- re, quæ ad matrimonium spectant? *Rebuff. num. 155.* & quidam alij negant id posse, nisi speciali episcopi manda- to: quia huiusmodi causæ videntur esse episcopi propriæ

cap. ex litteris, de integritate restitut. & c. penult. de consang. & affinitate. c. Accidentibus, de excess. Pralat. Sed Panorm. & Præpof. cap. de Cognat. spirit. uali, & Couat. in epist. lib. 4. cap. 8. §. 12. m. 1. & Lamber. de iur. patron. 3. p. lib. 2. q. 2. art. 3. affirmant Vicarium id posse ex generali tantum mandato, quo Vicarius instituitur. Et hoc est probabilis, quicquid dicat Rebus.

Tertio queritur, An possit decretum interponere in alienationibus & transactionibus rerum Ecclesiasticarum? Non potest, nisi specialiter hoc fuerit ab Episcopo sibi commissum. *Reda. in tract. de reb. Ecclesie non alien.*

Quarto queritur, An Diocesim visitare queat? Minime, citra speciale Episcopi mandatum. *Rebus. numer. 101.*

Quinto queritur, An possit diocesanam conuocare Synodum? Non potest, ut colligitur ex c. Si Episcopus, de offi. ord. in 6. nisi specialiter ei committatur iure ipso.

Sexto queritur, An pœnas iure ipso constitutas in reos condonare & remittere, aut in pecuniarias commutare queat? Minime. *Glossa in c. Licet, in verbo: pœnam, de penitentijs, Rebus. 154.*

Septimo queritur, An litteras dimissorias Clericis dare possit? Respondeo, cum præsentem Episcopo non posse citra speciale ipsius mandatum; absente, posse, c. Cum uulnus, de temporib. ord. in 6. De hoc iterum latius cap. proxime sequenti.

Octavo queritur, An habeat potestatem dispensandi in casibus, in quibus habet Episcopus, puta, ut qui legitimis natalibus caret, ad Ordines minores promoueat, vel adulter notorius, & ut beneficium simplex obtinere queat, vel ut quis in certis casibus plura beneficia habere possit? Respondeo, non habere sine speciali Episcopi mandato, *Glossa in c. Quæ de causa 2. quæst. 4. Card. in cap. Denique dist. 4. Calder. in consil. 3. de off. Vicar. Dominicus in consil. 308. Felin. in c. At si Clerici, §. de adulter. de iudicij. Rebus. nu. 41. & seq.*

Nono queritur, An si Episcopus Vicarium Generalem instituat eum, qui est in dignitate, & ordine Episcopali constitutus, eiusmodi Vicarius ex officio suo, & generali mandato habet ampliorem potestatem quam ceteri Vicarii, qui Episcopali ordine carent? Respondeo, non habere. nam & ea quæ ordinis Episcopalis sunt, exercere nequit, nisi si specialiter committat Episcopus. *Rebus. 168.* Unde nequit Ecclesias, Cappellas, Oratoria, vel Cœmeteria polluta expiare: nequit Ordines conferre, vel Sacramentum Confirmationis ministrare, vel Chrysmâ consecrare, vel infirmorum oleum sacrare. Quod si Archiepiscopi Vicarius sit, non potest Abbates electos confirmare, vel eos sacrare, vel Abbatibus benedicere. *Rebus. num. 32. & 33.* Si is autem, qui Vicarius instituitur, Episcopali ordine caret, ei Episcopus committere nequit, ut exerceat per se ipsum, quæ sunt Episcopalis ordinis, sed potest ipsi specialiter demandare, ut Episcopum horum actuum exercendorum causa accersat, exerceat, & ei committat, ut ea munia exequatur. *Rebus. loco supra citato.*

Decimo queritur, An Generalis Vicarius Archiepiscopi iurisdictionem habeat in Episcopos Suffraganeos? Respondeo, præsentem in prouincia Archiepiscopo non habere, absente vero ei esse permillum ius dicere in Episcopos Suffraganeos. *Firmianus in tract. de Episc. lib. 4. par. 7. quæst. 10. num. 12. tit. de Vicar. Quid si in Episcopos excommunicationis, suspensionis, vel interdicti sententiam tulerit præsentem Archiepiscopo, valebitne eiusmodi sententia, ut rata, & firma? Glossa in cap. 1. §. officiales, in verbo, attendant, de offi. ordin. in sexto. affirmat vim habere, sed lo. Monach. & Archid. ibidem negant eam valere: & hoc est probabilis: quia sententia lata ab eo, qui non est Iudex, non valet.*

Vndecimo queritur, An Vicarius Episcopi, siue Archiepiscopi possit cognoscere de causis per appellationem ad Episcopum, vel Archiepiscopum iure ordinario deuolutis? Potest. *Abb. in cap. Cum ex litteris, de restitut. in inte-*

grum, Francus in c. Dilecti, de appellat. in 6. & alii in cap. Dilecti, & c. Dilecti, eod. tit. & lib.

Duodecimo queritur, In quonam Vicarius Generalis differat à Iudice delegato ad uinculitatem causarum? Respondeo, in eo differre, quia Vicarius & Episcopi vnum & idem censetur tribunal, & adiutorium, ut superius dixi: & Episcopi & delegati non item. *Bart. in l. 1. §. 1. ff. quis, & à quo, unde à delegato ad Episcopum appellatio conceditur: non autem à Vicario ad Episcopum.*

Decimotertio queritur, An Vicarius Generalis Episcopi possit concedere remissiones peccatorum, quæ uocantur Indulgentiæ, quas alioqui potest Episcopus in ea is quod habetur in cap. Cum ex eo, de Peniten. Non potest, nisi ex speciali Episcopi mandato. nam hic actus est uoluntarius, non necessarius, & ideo non nisi speciali Episcopi uoluntate ad Vicarium transferri.

Decimoquarto queritur, Quot, & quibus modis finitur, ac cessat Vicarij iurisdictione & officium? Respondeo, finiri quatuor, aut quinque modis. Primo, ubi uisus Episcopi. *Doctores in cap. Quoniam Abbas, de offi. Delegati, & colligitur ex cap. si gratiose, de rescript. in sexto. Adeo ut nec incepta negotia ipso Episcopo uiuent, post eius mortem perfici à Vicario queant. Spæulator in tit. de offi. orden. §. 1. in verbo, Auditores. Quare si quid Vicarij gesserit, iuratum est, cap. de offi. Vicar. in 6. Glossa in Clem. ult. de Procurat. Secundo, cessat officium Vicarij toto tempore, quo Episcopus manserit excommunicatus, interdictus, vel suspensus ab officio. *Glossa in prædicta Clem. & cap. 1. de offi. Vicar. in 6. Tertio, finitur quando Episcopus expresse Vicarium reuocat, ut reuocare potest, quando uoluerit. Glossa in Clem. 1. de rescript. Gem. cap. 1. de offi. Vicar. in 6.**

Quid si Episcopus iureiurando promiserit se nunquam Vicarium reuocaturum, An si reuocet, valeat reuocatio? Respondeo, nihilominus ualere, sed in periturij crimen Episcopum incurere. *Glossa in Clem. ult. de Procurat. Quarto, finitur, quia reuocatus tacite censetur, si Episcopus Sedem & Ecclesiam dimiserit, aut simpliciter, aut ad aliam translatus. Rebus. num. 229.*

Porro Vicario extincto, aut remoto, non dicitur vacare eius officium, sed extingui, aut finiri. Unde excommunicatio lata in Vicarium, non ligat eius successorem. *cap. penult. de offi. Vicarij in sexto. Quid uero dicendum, si Episcopus Ecclesiam suam, cum alia excommunicet, an eo ipso Vicarius reuocatus tacite censetur? Minime. Calder. consil. 3. de rescript. Socin. consil. 27. de rescript. Rebus. num. 225. & 226.*

Dubie quæstionis est, An rata sint, & firma, quæ Vicarius gesserit, postquam est reuocatus? Communis est sententia, rata esse, antequam sit ei denuntiata reuocatio? *Bal. in l. Si forte, ff. de offi. Proconf. Decius consil. 295. Rebus. num. 206.* Nec sufficit, si sciuerit ex aliorum auditu, aut alia ratione, præter denuntiationem se esse reuocatum. *Calder. consil. 4. de offi. Vicar. Felin. cap. 3. de rescript.* quanquam sunt qui opinentur satis esse, si id sciuerit. Communis est sententia, si culpa sua fuerit ab officio remotus, gesta per eum esse irrita & inania, etiam antequam sciuerit, se esse amotum ab officio.

Decimoquinto queritur, Quare dicatur Vicarius foraneus? Respondeo, foraneta dici, quia iurisdictionem habet extra ciuitatem, in qua est Episcopi sedes in certa parte diocesis; eius autem tribunal, & auditorium non censetur idem, quod Episcopi: iurisdictionem itidem ordinariam non habet, sed delegatam. Præterea ab eius sententia ad Episcopum appellatio conceditur, cum solum habeat commissam iurisdictionem. Insuper non uidetur dignitatem habere, ita ut rescripta Romanorum Pontificum directa ad eum, qui est in aliqua dignitate constitutus, tanquam ad conseruatore & delegatum Pontificum, ad illum non extendantur. In his omnibus à Vicario Generali distinguitur, qui iurisdictionem ordinariam habet, & dignitatem.